

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29C/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114230838
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114230838.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: AB 1 B.V. so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, PSČ 1077XX, Holandské kráľovstvo, právne zastúpeného Advokátska kancelária Goliašová Gabriela s.r.o. so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany p r o t i žalovanej: E. D., F.. XX.X.XXXX, Q. T. XXX XX R. XXX, o zaplatenie 338,01 Eur s prísl. takto

rozhodol:

žalobu z a m i e t a ,

náhradu trov konania účastníkom n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou doručenou súdu dňa XX.XX.XXXX žiadal zaviazat' žalovanú na zaplatenie 338,01 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 32,98 Eur a 8,5 % úroku z omeškania ročne zo sumy 338,01 Eur od 11.11.2014 do zaplatenia, ako aj trovy konania titulom nesplateného spotrebiteľského úveru.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

Súd dokazovaním vykonaným oboznámením úverovej zmluvy, splátkovým kalendárom, úverovými zmluvnými podmienkami, výzvou na splateniu úveru, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovanou dňa XX.XX.XXXX úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 700 EUR, s uvedením mesačnej splátky 25,04 Eur, počtu splátok 60, ročnej úrokovej sadzby 25,70 %, RPMN od 29,7 % do 31,1 %, priemernej hodnoty RPMN 23,73 %, celkových nákladov spotrebiteľa 577,40 Eur, termínov splatnosti splátok vždy k 15.dňu v kalendárnom mesiaci, poplatku za vedenie účtu 1,99 Eur, lehoty splatnosti 15 mesiacov po poskytnutí úveru, vrátane poplatku za možnosť zmeny, výšky a počtu splátok, bez uvedenia či ide o poplatok mesačný alebo ročný.

Podľa hlavy 5 § 1 úverových zmluvných podmienok je klient povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termíny splatnosti sú určené v úverovej zmluve.

Klient je povinný hradiť spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie účtu vo výške uvedenej v úverovej zmluve. Klient súhlasí s tým, že poplatok za vedenie účtu je zahrnutý do splátok úveru. V jednotlivých splátkach je zahrnutý príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu,

úroky, ktoré je klient podľa úverovej zmluvy a týchto úverových podmienok povinný zaplatiť a prípadná úhrada za poistenie a poplatok za možnosť zmeny splátok, ak z údajov úverovej zmluvy nevyplýva inak.

Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie a výšku poplatku za možnosť zmeny splátky a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru.

Podľa hlavy 7 § 3 klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskoril splatením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace; klient uviedol v návrhu nepravdivé údaje; klient porušil niektorú z ďalších povinností vyplývajúcich z úverovej zmluvy, z týchto úverových podmienok alebo zo zmlúv, ktorých predmetom je zabezpečenie pohľadávok vyplývajúcich z úverovej zmluvy alebo bolo začaté exekučné konkurzné alebo vyrovnacie konanie na majetok klienta.

Z predloženého splátkového kalendára vyplýva, že žalovaná z 60 dohodnutých splátok uhradila 41 splátok, pričom právnemu predchodcovi žalobcu neuhradila splátku č. 42 a nasledujúce, preto tento v danom prípade využil svoje legitímne právo na zosplatenie úveru v zmysle § 3 hlavy 7 úverových zmluvných podmienok.

Podaním zo dňa XX.X.XXXX zároveň uložil žalovanej povinnosť mu zaplatiť zostávajúcu časť úveru vo výške 406,74 EUR v lehote 15 dní od odoslania tejto výzvy s tým, že lehota na zaplatenie žalovanej uplynula dňa XX.X.XXXX.

Uplatnená pohľadávka pozostáva z istiny úveru vo výške 28,91 EUR, úroku vo výške 22,13 EUR, zosplatennej istiny vo výške 281,54 EUR a poplatku za poistenie vo výške 4,83 Eur a poplatku za možnosť zmeny splátok vo výške 0,60 EUR.

Podľa § 4 zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí(6) musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z., pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 4 zák. č. 258/2001 Z. z., od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z. z., veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis.⁷⁾ Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu.⁷⁾

Podľa § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z., v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom.⁸⁾ Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa § 4 ods. 7 zák. č. 258/2001 Z. z., veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 544 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom ku dňu 11.7.2012, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 3 ods. 2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo v zmysle ust. § 4 a nasl. zák. č. 258/2001 Z. z. k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol v prospech žalovanej poskytnutý úver vo výške 700 EUR s uvedením mesačnej splátky 25,04 EUR, počtu splátok 60, ročnej úrokovej sadzby 25,70 %, RPMN od 29,7 % do 31,1 %, priemernej hodnoty RPMN 23,73 %, celkových nákladov spotrebiteľa 577,40 Eur, termínov splatnosti splátok, poplatku za vedenie účtu, ako aj poplatku za možnosť zmeny, výšky a počtu splátok, vrátane konečnej splatnosti úveru.

Žalovaná podľa predloženého splátkového kalendára realizovala titulom splácania poskytnutého úveru úhrady v celkovej výške 1.041,61 EUR.

Úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru predstavujú odmenu za užívanie takto poskytnutej sumy.

V danom prípade súd poukazuje aj na ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v prípade, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, ale nejde o spotrebiteľský úver, podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa v čase uzatvorenia zmluvy.

Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky dojednané v zmluve o spotrebiteľských úveroch sú všeobecne požadované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku a teda sú v rozpore s dobrými mravmi.

Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podľa názoru súdu podstatne presahuje obvyklú úrokovú mieru v dobe dojednania, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými najmä bankami pri poskytovaní úverov.

V prejednávanej veci mal súd za preukázané, že úroky dojednané v predmetnej spotrebiteľskej zmluve túto obvyklú mieru podstatným spôsobom neprevyšujú, keďže boli dojednané maximálne vo výške 1,07 násobku priemernej úrokovej sadzby pri úveroch poskytovaných bankami v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy (viď www.nbs.sk 15,47 % - 12/2009 pri úveroch s dobou splatnosti od 1 do 5 rokov).

Na podporu svojho tvrdenia poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 10. 12. 2008 pod sp. zn. 3 Co 67/2008, ktorým odvolací súd dospel k záveru primeranosti dojednaných úrokov v rozsahu 25 % s prihliadnutím na priemernú úrokovú mieru z úverov obchodných bánk v čase uzatvorenia prejednávanej zmluvy o úvere, ktorá bola v rozhodnom období vo výške 11,14 %-a. Z uvedeného odôvodnenia rozhodnutia je teda možné vyvodiť jednoznačný záver, že odvolací súd považoval za primeranú výšku úrokov v prejednávanej zmluve zodpovedajúcej približne dvojnásobku úrokových sadzieb za úvery poskytované obchodnými bankami v čase uzatvorenia prejednávanej zmluvy.

Ako aj na rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 3 Co 151/2013 zo dňa 25. 09. 2013, v ktorom odvolací súd dospel k záveru, že vo veciach tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky rozhodne nie však viac ako 100 % oproti priemeru bánk a musia sa zohľadniť aj osobitosti prípadu. Vykonaným dokazovaním bolo ďalej preukázané, že žalobca

v zmluve o poskytnutí predmetného revolvingového úveru uviedol nesprávnu výšku úrokovej sadzby, ako aj RPMN úveru.

Podľa výpočtu súdu pri výške poskytnutého úveru v sume 700,- EUR, dobe splácania 60 mesiacov a celkovej sumy, ktorá má byť splatená vo výške 1.502,4 EUR je správny údaj o výške ročnej úrokovej sadzbe 16,50 % a RPMN 41,80 % ročne.

Na základe uvedených skutočností, preto súd dospel k záveru, že výška úrokovej sadzby prejednávanej zmluvy podstatným spôsobom neprevyšuje obvyklú mieru úrokov z úverov poskytovaných komerčnými bankami v čase jej uzatvorenia, kedy sa priemerná výška úrokovej sadzby pri spotrebiteľských úveroch a dobe ich splatnosti v rozsahu 1 až 5 rokov pohybovala v priemere 15,47 % a teda nejde o zmluvné dojednanie, ktoré by odporovalo ustanoveniu § 39 Občianskeho zákonníka.

V zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písmena i) zák.č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov s tým, že pokiaľ spotrebiteľský úver tieto náležitosti neobsahuje, v zmysle ust. § 4 ods. 3 cit. zákona sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Z predloženého rovnopisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej so žalovanou mal súd za preukázané, že táto neobsahuje vyššie uvedené podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko neobsahuje špecifikáciu v akom rozsahu tá ktorá mesačná splátka zahŕňa v sebe úhradu istiny a uplatneného úroku, bez uvedenia splatnosti požadovaného poplatku za možnosť zmeny, výšky a počtu splátok V prípade ak zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a teda žalovanej vzniká iba povinnosť zaplatiť istinu poskytnutého úveru.

Keďže žalovaná preukázateľne v prospech právneho predchodcu žalobcu poukázala úhrady titulom splátok úveru v sume vyššej ako istina úveru, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Žalobca bol v konaní neúspešný a úspešnej žalovanej trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.